

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

VOLIKOGU ISTUNGI PROTOKOLL

Tõrva

17.04.2025 nr 1-1/2025/4

Algus 17.00, lõpp 18.41

Istungit juhatas Tõrva Vallavolikogu esimees Maido Ruusmann, protokollis vallasekretäri abi Eve Eisen.

Võtsid osa volikogu liikmed: Heli Holm, Allan Ilisson, Karl Kirt, Virgo Kosemets, Ilmar Kõverik, Arnold Looga, Hardo Lust, Enn Mihailov, Harry Mägi, Romet Piller, Rein Reinsalu, Maido Ruusmann, Ahti Saar, Tarmo Tamm, Marge Udras, Indrek Valner, Eero Viisu, Kalle Vister.

Puudusid: Ülle Juht, Giia Tetlova, Tiiu Vips

Istungist võtsid kutsututena osa: vallavanem Helen Elias, abivallavanem Aivar Uibu, vallavalitsuse liige/vallamajanduse osakonna juhataja Tõnu Jaansalu, vallasekretär Signe Kiin, avalike suhete spetsialist Ingeri Aer, vallasekretäri abi Eve Eisen, Tõrva Lasteaed Mõmmik direktor Lisanna Kaar.

Volikogu esimees avas istungi ja palus esitada ettepanekud seoses väljasaadetud istungi päevakorraga.

Ettepanekuid ei esitatud.

Istungi juhataja pani päevakorra hääletusele.

Otsustati: 16 poolt kinnitada istungi päevakord:

Päevakord:

- 1. Ülevaade Tõrva Lasteaed Mõmmik tegevusest**
- 2. 2025. aasta lisaelarve vastuvõtmine**
- 3. Kaasava eelarve menetlemise kord**
- 4. Vallavanema informatsioon**

1. Ülevaade Tõrva Lasteaed Mõmmik tegevusest

Ettekandja: direktor Lisanna Kaar

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna Tõrva Lasteaed Mõmmik direktorile.

Lisanna Kaare slaidiesitlus on lisatud käesolevale protokollile.

17.14 – istungile saabus Indrek Valner

17.16 – istungile saabus Heli Holm

Küsimused:

Allan Ilisson: - mida tähendab termin „eritugi“? Kas erituge vajavaid lapsi on palju? Kas lasteaedades on ka võõrkeelseid lapsi?

Lisanna Kaar: - uue alushariduse seaduse järgi on üldine tugi see, mida pakume juba lasteaias. Seal õpetaja ise vaatab õhtupoolisel ajal, kus ei ole enam õppetegevust, kui mõni laps on olnud aeglasem, et ta saaks asjad tehtud või ka väga andekate laste toetamine, et leida neile erinevaid ülesandeid.

Tõhustatud tugi on see, kui lasteaias spetsialistid näevad, et laps vajab tõhustatud tuge, siis ta saab käia kas lasteaia erapedagoogi või logopeedi juures.

Eritoe puhul on Rajaleidja otsus ja lapsele on määratud individuaalne õppekava ning ka see, palju talle on määratud nädalas erinevaid teenuseid. Selliseid lapsi on lasteaias päris suurel määral ja aastad näitavad seda, et tuleb aina juurde. Seetõttu on meil juba kolmandat õppeaastat loodud sobitusrühm, kus laste arv on väiksem. Praegu on seal kümme last ja meil on seal kogu aeg neli töötajat: õpetaja, assistent, õpetaja abi ja tugiisik.

Mõmmikus on Ukraina lapsi hetkel kaks ja Ritsus kolm. Järgmiseks aastaks on veel kolm last järjekorras.

Allan Ilisson: - kuidas nad hakkama saavad?

Lisanna Kaar: - päris kenasti. Need, kes praegu on, on tulnud juba sõimerühma. Ise nad küll väga rääkida ei taha, aga aru saavad kõigest.

Karl Kirt: - kuidas näed õppetasu osa? Kas õppetasu on piisav, kas see tagab piisavad vahendid lasteaia tegutsemiseks või ei ole see takistuseks, et on püsinud muutumatuna väga pikka aega?

Lisanna Kaar: - see on sellest ajast, kui tulin tööle, läbi käinud igast hoolekogu koosolekust – kas see võiks olla suurem või vähemalt ühtne? Praegu on erinevates kohtades erinevad tasud ja kui laps ei ole käinud lasteaias teatud päevad, peab hakkama igal kuul õppetasust tasu maha arvama. See teeb eelarve planeerimise väga keeruliseks, sest haigusperioodidel on lasteaias väga vähe lapsi. Tasu võiks olla kas ühtlustatud või suurem.

Ilmar Kõverik: - kas on ka murekohti, mis vajaksid kiiresti lahendamist või abi?

Lisanna Kaar: - suuremad murekohad ongi lasteaia tasu ja lasteaia Mõmmik parkimiskorraldus, millega me juba tegeleme.

Tarmo Tamm: - mis on praegu keskmine tasu?

Lisanna Kaar: - linna lasteaedades on osalustasu 23 eurot kuus, millest 15 eurot on kohatasu ja 8 eurot on õppetasu. Ritsu lasteaias on 10 eurot, Hummulis 12 eurot. Alat ja Riidajat ei tea.

Karl Kirt: - kõigepealt kiitus tervele meeskonnale. Küsimus on kolme lasteaia osas, mis on jäänud Tõrva Kooli alla, need on Ala, Hummuli ja Riidaja. Kas Mõmmiku all võiksid olla kõik Tõrva valla lasteaiad, et kõikidel lastel oleksid sarnased tingimused, sarnased üritused, mida ellu viite? Kuidas seda näed ja milliseid ressursse oleks juhtimistasemel juurde vaja?

Lisanna Kaar: - see oleks mõistlik, et lasteaiad oleksid koos ja kool saaks tegutseda koolina. Sel juhul peaks olema lasteaial lisaks üks täiskoormusega õppejuht, kes tegutseks piirkonna lasteaedadega, sest inimesed tahavad igapäevast suhtlust ja rääkimist. Kuue õppekohaga kahekesi olles, keegi ikka kannataks.

Arnold Looga: - kas lisaks eelpool mainitud tasudele tuleb juurde veel toiduraha?

Lisanna Kaar: - toit on tasuta.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

2. 2025. aasta lisaeelarve vastuvõtmine

Ettekandja: vallavanem Helen Elias

Kaasettekandja: majandus-eelarve komisjoni esimees Eero Viisu

Maido Ruusmann: - eelmisel istungil küsis volinik Allan Ilisson, kas meil on eelarves erateede toetuseks vahendeid? Märkus oli vajalik ja asjakohane. Sellest lähtuvalt majandus-eelarve komisjon püüdis sellele märkusele vahenditega vastata ja siin on üksmeelne majandus-eelarve komisjoni otsus.

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Helen Elias: - volikogu esimees rääkis ära.

Küsimusi ei esitatud.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu määrus nr 4 „2025. aasta lisaeelarve vastuvõtmine“. Määrus võeti vastu avalikul hääletamisel – poolt 18.

3. Kaasava eelarve menetlemise kord

Ettekandja: vallavanem Helen Elias

Kaasettekandja: majandus-eelarve komisjoni esimees Eero Viisu

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Helen Elias: - sel aastal nägime ette kaasava eelarve võimaluse, mistõttu oleme loonud ka kaasava eelarve menetlemise korra. Mõned ettepanekud tulid eelmisel nädalal majandus-eelarve komisjonilt. Proovisime jätta korra võimalikult lahtiseks, sest summa oleneb eelarveaastast, milliseks see kujuneb. Et raha ei läheks vaid ühte piirkonda, on sisse viidud säte, mille kohaselt läheb üldjuhul ühele piirkonnale kuni 50% kaasava eelarve kogumahust. Komisjoni ettepanekul viidi määrusesse juurde lõige, et erandjuhtudel saab seda määra muuta.

Küsimused:

Arnold Looga: - mul on ettepanek raha jagamise osas. Kuna on neli erinevat piirkonda, võiks selle kirja panna, et summa, mis on määratud kaasavaks eelarveks, jagame neljaks ja piirkonna juhid saavad ise otsustada, kuidas seda raha jagada.

Maido Ruusmann: - kui kaasava eelarve määrus toetust ei leia, läheb käiku muu variant. See on olemuslik muudatus.

Karl Kirt: - § 1 lg 4 ütleb, et kaasava eelarve objektiks on projektide elluviimine. On see kaasrahastamine? Mida on mõeldud projektide elluviimise all?

Helen Elias: - pigem on mõeldud ideede kogumist ja elluviimist. Nt kui esitatakse taotlus, mis läheb maksma 13 000 eurot, pannes piirmäära ette, mis on sel aastal 25 000 eurot ja piirkonnale läheb sellest 50% ja kui siit jääb raha puudu, on võimalik saada lisa kaasfinantseeringut. Selles lõikes on öeldud, et raha saab taotleda investeringute tegemiseks, projektide elluviimiseks või ürituste korraldamiseks.

Maido Ruusmann: - kui me ütleme, et lubatud on investeering ja üritus, siis Karli küsimus on, mis on projekt?

Helen Elias: - mõte on selles, et kui taotleda näitseks LEADERist 12 000 eurot toetust ja 4000 eurot jääb puudu, siis saab siit juurde taotleda.

Maido Ruusmann: - ta on siis oma olemuselt ikkagi investeering.

Karl Kirt: - minu jaoks on see kahe teraga mõök, kuna meil on teine määrus, mis lubab samuti taotleda rahastust projektide kaasrahastamiseks.

Maido Ruusmann: - mõte on muidugi õige. Et see puudutab kaasrahastust, on see väga põhimõtteline erinevus. Kas me kaasava eelarvega kaasrahastame veel teisi projekte või eeldame, et kaasava eelarvega tehakse midagi eraldiseisvalt ja vajadusel leitakse sinna juurde.

Karl Kirt: - mul on veel küsimus § 4 lõike 1 osas - kaasava eelarve menetluse käigus võib ideid esitada igaks. Et idee esitajal võib tekkida kohustusi, kas ei peaks seda kitsendama, kes võib ideed esitada? Ta võiks olla ikkagi Tõrva vallaga seotud, kas Tõrva valla elanik, siin tegutsev mittetulundusühing või ettevõtja.

Maido Ruusmann: - alguses versioonis oli elluviimine suhteliselt järgalt seotud idee esitajaga. Komisjonis toimus arutelu. Kaasava eelarve suurim loogika on saada häid, lennukaid ja vajalikke ideesid, mistõttu ei paneks idee esitajale kohustust, et ta peab selle ellu viima. Teinekord on väga lennukas idee ja kui ta peab seda ise ellu viima, võib see idee esitaja eemale peletada. Komisjon leidis, et peaks hoidma igasugustele ideedele ukseid valla. Sellest analoogiast lähtuvalt, ei näe isiklikult, et peaks idee esitaja piirama geograafilise kuulumisega. Igasugune hea idee on väärt kaalumist.

Karl Kirt: - kui inimene esitab idee ja jääb raha puudu, siis § 7 lg 3 sätestab, et juhul, kui idee elluviimiseks korraldatud hankemenetluse käigus ilmneb, et selle maksumus ületab eelarvet, annab vallavalitsus ettepaneku esitajale võimaluse kaasrahastada ettepaneku elluviimist puudujäävas osas. Ilmselt igaks seda esitama ei tule ja kindlasti mingi seos Tõrva vallaga on.

Maido Ruusmann: - saan aru, et seda piirama siiski ei hakka. Komisjonis oli arutelu, et idee esitaja võib, aga ei pea olema idee elluviija. Kui on hea idee, hindamiskomisjon tuleb kokku, vaatab et idee vastab nõuetele. Idee pannakse hääletusele. Rahvas leiab, et idee on toetust väärt ja kui idee esitaja ei taha ideed ellu viia, viib idee ellu vallavalitsus või leitakse partner.

Karl Kirt: - ettepanek on § 4 lg 4 punkt 1 osas, mis võiks olla esitaja või esitajad.

Maido Ruusmann: - paneme sulgudesse „d“.

Karl Kirt: - tahan täpsustada § 4 lg 5 osas - idee peab olema elluviidav ühe eelarveaasta jooksul. Kuivõrd oluline see on? Ütleme, et voor avaneb ja võidab keegi MTÜ, kes korraldab nt vahvaid teatrietendusi seitse korda ja see läheb üle eelarveaasta kevadeni. Kas siin võiks olla kitsendava asjaoluna, et idee tuleb ellu viia ühe aasta jooksul?

Maido Ruusmann: - see arutelu oli ka komisjonis ja siit tuli välja vastupidine probleem, et hakatakse ellu viima näiteks alles kolmandal aastal või teisel aastal. Sellest lähtuvalt seoti just eelarveaastaga.

Helen Elias: - tegelikult on see õige tähelepanek. Kui kuulutame mais välja, kaks nädalat on ettepanekute esitamiseks, siis lähevad ideed hääletamisele. Heal juhul on tulemused teada juunis, siis ei pruugi selle aasta raames idee elluviimiseni jõudagi.

Karl Kirt: - lõige 6 lubab seda justkui teha. Siin on kaks vastuolulist lõiget.

Toimus arutelu eelnõu § 4 lõigete 5 ja 6 osas.

Virgo Kosemets: - kui ei tea, kas viiakse ellu või mitte, võiks edasilükkamine toimuda idee autori eraldi taotlusega. Põhjustab ära, miks ei saa sel aastal tehtud. Saab raha üle kanda ja on tehtud.

Maido Ruusmann: - jätame lõike 5 välja.

Hääletust ei soovitud.

Virgo Kosemets: - kaasava eelarve suuruse juures saaks teha lihtsamalt ja arusaadavamalt. Hindamiskomisjonil on õigus teha erandeid - kuni 75% sellest summast.

Maido Ruusmann: - komisjonis ei räägitud protsendist. Loogika oli see, et kogu raha ei läheks ühte piirkonda, võiks minna vähemalt kahte piirkonda. Kui tuleb aga hea idee, kus on näha, et kõik tahavad ülekaalukalt ühte asja, kuid ei ole võimalik, kuna määruks on 50 protsenti. See oligi see mõte, et komisjon saaks teha põhjendatud juhul erandeid. Mõistlik on võtta maha § 2 lg 3 „50% ulatuses“ ja sõnastada § 2 lg 3 järgmiselt: „Hindamiskomisjonil on õigus teha erandeid lõikes 2 sätestatust.“.

Karl Kirt: - keda vallavalitsus näeb loodavas hindamiskomisjonis?

Helen Elias: - kindlasti keegi volikogu komisjoni liikmetest, keegi vallavalitsuse liikmetest, kindlasti laiem ring.

Maido Ruusmann: - see arutelu oli ka komisjonis. Oli pakutud, et võib kaasata eksperte. Lõpuks leiti, et kindlasti võiks olla noored (noortevolikogu), valdkondlikud eksperdid või teadlikud inimesed (avalik ruum, kultuur). Vastavalt sellele, millised ideed laekuvad.

Karl Kirt: - varasemates kaasavates eelarvetes on olnud sees teemapõhisus. Kas selle korra järgi on ka sellised võimalused suunata, mille peale võiks erinevatel aastatel rõhku panna?

Maido Ruusmann: - antud eelnõu seda ette ei näe. Selle võib ideena kaasa võtta. Teatavasti aastal 1926 omistati Tõrva alevile linna õigused ehk siis järgmisel aastal saab Tõrva linn 100 aastaseks.

Kalle Vister: - olen seda meelt, et ideesus jääks selle määruse tähenduses paika. Näide, kui ma elan Karksi-Nuias, minu vanemad on siin, minu kodukoht on olnud siin ja ma tulen selle ideega välja. See määrus annab rohkem sellise kindluse. Ei hakkaks teemapõhist välja tooma.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna majandus-eelarve komisjoni esimehele.

Eero Viisu: - lisada ei ole.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas kaasettekandjat.

Maido Ruusmann: - § 2 lõikes 3 lähevad maha sõnad: „50% ulatuses“ ja § 2 lg 3 sõnastatakse järgmiselt: „Hindamiskomisjonil on õigus teha erandeid lõikes 2 sätestatust.“. Läheb maha § 4 lg 5 ja § 4 lg 4 punkt 1 sõnastatakse – „esitaja(te) nime(sid)“.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu määrus nr 5 „Kaasava eelarve menetlemise kord“. Määrus võeti vastu avalikul hääletamisel – poolt 16, erapooletuid 2.

4. Vallavanema informatsioon

Ettekandja: vallavanem Helen Elias

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Helen Elias: - eelmisel volikogul jäi õhku Tervisekeskuse all välja toodud punkt – perearstide nimistu sidumine Tervisekeskusega. Selgitan natuke selle tausta. Sotsiaalministeerium on eest vedamas projekti, kuidas ühtlustada paremini sotsiaalvaldkonda ja tervishoiu valdkonda. Perearstid ei näe, mida teevad sotsiaaltöötajad ja vastupidi. Eesmärk on tekitada nende kahe valdkonna vahele sidusus. Toimuvad arutelud, kuidas seda teha. Oli mõte luua eraldi asutus, kes hakkab seda koordineerima. Inimesed, kes sellega siin piirkonnas tegelevad, väga nõus ei olnud.

Arutelude tulemusena on jõutud arvamusele, et tervisetöötaja, kes hakkab neid lüüsid omavahel siduma, võiks olla iga tervisekeskuse juures. Sotsiaalministeeriumile oli üllatus, et väiksemad tervisekeskused, nt nagu Tõrva, ei saa Tervisekassalt mingisugust rahastust, kasvõi hoonete ülalpidamiseks. Oli mõtte siduda perearsti nimistud tervisekeskustega. See kõik on veel arutelu protsessis.

Küsimused:

Arnold Looga: - mis on saanud lubadusega, et Tõrvale tuleb ikkagi eraldi number?

Helen Elias: - eraldi numbrit nad Tõrvale ei tee. Nad on loonud uue süsteemi, mis tuvastab numbrid ja kõned tulevad otse Tõrva Tervisekeskusesse. Meie inimeste kõned tulevad automaatselt siia piirkonda.

Maido Ruusmann: - rääkisin eile Tervisekassa esindaja Marko Tähnasega, et me ei ole saanud tagasisidet volikogu poolsele pöördumisele. Ettepanekud tulid Helilt ja Arnoldilt, panime nende baasil kokku pöördumise ja lisasime juurde päringu, kui palju on alates Terviseagentuuri tööle asumisest nimistust kliente lahkunud ja palju on juurde tulnud.

Maido Ruusmann andis ülevaate suhtlusest Tervisekassa esindajaga.

Heli Holm: - kuidas see tuvastamine käib? Kui helistab nt pereliige?

Maido Ruusmann: - tõenäoliselt mastide kaudu. Heli küsimus on, kui nt kellegi poeg elab Tallinnas, siis on see suhteliselt võimatu.

Helen Elias: - kõrtsihoone osas oleme läbinud esimese kadalipu ja vastame kõikidele reeglitele. RTK on saatnud meie projekti hindamiskomisjonile. Hindamiskomisjon koguneb 24. aprillil ja loodame mais või juba varem uudiseid. Suheldes ise RTK menetlejatega, olid nad väga toetavad. LEADER-meetmesse esitatud taotlus skatepargi rajamiseks Tõrva Noortekeskuse juurde sai hindamiskomisjonilt kõige kõrgemad punktid ning ootame PRIA otsust.

Toimetame aktiivselt Vanamõisa rannaala projekteerimisega. Esialgset eskiisi käisime tutvustamas ka planeeringukomisjonis. Lähteülesanne on minimalistlik ja lihtne, et ei tekiks ulmelist investeeringut, mida me ei suuda välja vedada. On haljastus, varjualused, uus rannahoone, WC-d, duššid, võrkpalliväljak.

Tegeleme aktiivselt energiaaudititega. Koostamisel on Tõrva Gümnaasiumi A-korpuse, muusikakooli ja vallamaja hoone audit.

Varsti peaksime saama endale uue kodulehe platvormi. Selle raames saame üle vaadata ja uuendada kodulehe sisu. Ingeri (Aer) tegeleb sellega aktiivselt. Kui kellelgi on huvi, on see juba kasutusel Elva vallal.

Kogukonnakeskuse juures on alustanud tööd 0,5 koormusega kogukonnaspetsialist, kes toetab Giiat Ritsus ja tegeleb väga aktiivselt noortevolikoguga.

Koostöös meie kohaliku ettevõtja Ivo Muruga, oleme saanud suveks enda käsutusse turuhoone, kuhu tuleb suveperioodil kultuuriturg, kus hakkavad olema erinevad näitused ja kuhu luuakse koostöös noortega sisu. Tegemist on väga vahva ettevõtmisega.

Kogukonnakeskuses on tööl ka majandustöötaja. On koostatud tööplaani töödeks, mida on vaja hoonetes teha.

Koolides ja lasteaedades toimub erinevaid üritusi.

Küsimused:

Virgo Kosemets: - kohalike jaoks on üks valus teema tuulikud. EKRE osakond on saatnud kõigile meile kirja. Tean, et rahvaalgatusega on kogutud palju allkirju. Loen, et oleme läinud edasi teise alaga ja välja on valitud teostaja. Kui me plaanime lähiajal arutada seda algatust ja EKRE Tõrva osakonna pöördumist, kas on mõttekas selle teise ala arendamisega edasi kiirustada? Võib-olla võiks aega natuke maha võtta ja teema, mis saab esimesest alast, lõpuni

arutada. Kui see tuleb arutamisele, äkki oleks võimalik eelnevalt organiseerida volikogu liikmetele ühiskülastused, sõita ühiselt läbi teekond, et saada selge arusaam, millele me üldse oma hääle anname ja millest me üldse räägime. Võib-olla teha nii ja alles siis võtta päevakorda?

Maido Ruusmann: - peame petitsiooni päevakorda võtma. On tulnud küsimusi, mis on täna vastamata. Mõistlik on panna see arutelu juunikuu volikokku. Vahepealsel ajal koondada kõik küsimused, mis vajavad arutelu. Panna kirja kõik plussid ja miinused, võimalikud ohud, kuidas see on visuaalselt, kaaluda see läbi. Sõita läbi see teekond ja minna kas Tootsi või Saarde tuuleparki. Mõistlik on teha see arutelu laiemalt. Siis on alusinformatsioon rohkem kaalutletud. Vastasel juhul on emotsiooniotsus.

Virgo küsimus oli, kas on mõistlik teha mingeid toiminguid? Volikogu on planeeringu algatanud, See on fakt. See info on edastatud ka arendajatele. Seda finantseerivad huvitatud isikud ehk arendajad. Neile on antud väga selge informatsioon, et ei saa olla ei praegu ega hiljem algatamisest tulenevat tugevamat ootust. Põhja-Sakala vald algatas ja lõpetas planeeringu. Õiguskantsleri seisukoht oli, et nii ei saa. Täna faasis, kui planeeringud on algatatud, siis nende lõpetamine lihtsalt otsusega ei ole õiguspädev.

EKRE pöördumises oli küsimus, mis kasu me saame? See on väga õige küsimus. Mis kasu saab Tõrva vald? Sellest jääb kogukondadele väheks, kui ütleme, et aitame täita roheenergia eesmärgi. Kas saab kasu vald, üksikisik, meie lapsed või lapselapsed?

Teeme listi küsimustest, mis vajavad vastuseid. Kui on vaja midagi uurida, laseme uurida.

Karl Kirt: - materjalid tuleb läbi lugeda. See on väga kaalukas 20 kuni 100 aasta mõjuga otsus, mille me teeme või ei tee. Tuleb kaaluda kohad, mis kasu me saame, mis kahju me saame. Selle teemaga tuleb end lihtsalt kurssi viia. Materjali on palju ja arvamusi on palju. See mõjutab meid tervikuna väga pikalt.

Maido Ruusmann: - see, et peame end kurssi viima, on õige.

Allan Ilisson: - arvan, et eeskätt tuleb lähtuda selle inimese arvamuselt, kelle õue tuulik püsti pannakse. Nt perekond Pavelsonide elamisest pannakse 300 m kõrge tuulik ühe kilomeetri kaugusele. Sinna ei vii praegu mingit teed, kuidas sinna üldse saab?

Maido Ruusmann: - koondame küsimused, mis vajavad vastuseid. Proovime seada eesmärgiks, et juuniks oleks eeltöö tehtud. Nii nagu Karl (Kirt) ütles, peame läbi lugema palju materjale ja nendega tutvuma.

Allan Ilisson: - on küsimus vallavanema info kohta seoses Tõrva Gümnaasiumiga. Seal oli kirjas, et kutsuti kokku erakorraline õppenõukogu seoses kolme õpilase käitumisega? Valla rahva hulgas on juttu, et gümnaasium ei suuda tagada korda. Võib-olla peaks kutsuma gümnaasiumi direktori sel teemal siia rääkima.

Helen Elias: - noored teevad koolis ikka vahepeal rumalusi. Kahtlen, et Maarja (Kallis) on igapäevase töö sisse kirjutanud. Tegemist on delikaatse teemaga ja ei saa rääkida. Meil on koolis väga head spetsialistid, kes on selle teemaga tegelenud ja kaasatud on olnud politsei. Noortega on räägitud ja kutsutud välja lapsevanemaid. Tõrva Gümnaasiumi juhtkond koos oma tubli personaliga teeb väga head tööd, et selliste olukordadega tegeleda. Tõrva Gümnaasiumis on väga hea tugistruktuur, mida ei ole olnud väga pikki aastaid. Maarja (Kallis) on käinud kaks korda volikogus rääkimas, aga on kindlasti nõus neil teemadel rohkem rääkima.

Arnold Looga: - minule teadaolevalt on autokool Vertetom esitanud Tõrva vallale mitmeid rahalisi nõudeid seoses protseduuriliste möödakäimistega. Mis on sellest edasi saanud?

Helen Elias: - need on alusetud nõuded.

18.18 – istungilt lahkus Karl Kirt

Signe Kiin: - autosõidu hankel oli mitu pakkujat. Eelmise aasta lepingupartner ei pakkunud seekord kõige soodsamat hinda. Sellest tulenesid kõikvõimlikud vaidlustused ja kaebused, k.a riigihangete vaidlustuskomisjonile, mis jäi rahuldamata. Oli nõue summas, mis ta oleks hanke võitmise korral saanud. See oli kahjunõue, mis meile esitati. Ka politsei on meid üle kuulanud. Täna ei ole ükski süüdistus põhjendatuks osutunud.

Enn Mihailov: - 1. jaanuarist muutunud jäätmeseaduse kohaselt ei tohi panna jäätmete hulka riideid. Võib kaasneda karistus. Kas vallas on arutatud, kuidas seda lahendada?

Aivar Uibu: - ei ole arutatud. Kui küsimus kerkib, saame seda lahendada läbi jäätmejaama.

Maido Ruusmann: - hea, et selle küsimuse tõstsid. Kehtiv jäätmehoolduseeskiri ütleb, et meil on kesksed pakendikonteinerid, mida ammu enam ei ole. Äkki komisjon vaatab need teemad üle. Raskem küsimus puudutab ikkagi pakendijäätmete vedamise sagedust. Kui meil oli siin Eesti Jäätmehoolduskeskuse projektijuht, kes lubas, et ka hajaasustuses hakatakse vedama tihedamini. Arutage see teema komisjonis uuesti läbi. Siin on üleskutse ka volikogu liikmetele. Kui meil on midagi, mida komisjon võiks arutada, anda sellest komisjonile märku.

Tarmo Tamm: - tahan täpsustada, et kesksed pakendikonteinerid on jätkuvalt olemas.

Aivar Uibu: - mõned on olemas.

Maido Ruusmann: - sel juhul ongi vaja ülevaadet.

Ilmar Kõverik: - on määratud varjumispunktid. Millise kohustuse toob see kaasa asutusele, kus on see märk peal? Kas nende hoonete omanikud võetakse kokku? Ja kui ühel päeval on varjumise vajadus, kelle käes on võti? Kes avab ukсед, kui on vaja varjuda? Kas seal on joogivesi, magamise matid? Kas sellele on juba mõeldud? Kuidas see toimib?

Tõnu Jaansalu: - see on hetkel arenemisjärgus. On välja selgitatud hooned ja pandud välja sildid. Selle, kuidas see tööle hakkab, töötab välja Päästeamet. Erasikutega sõlmitakse lepingud. See vajab veel aega.

Helen Elias: - tuleme mais määrusega, mis tuleb vastu võtta. Seda tuleb tutvustama meie kriisispetsialist.

Ta võiks teha ülevaate, mida peame tegema, mis on meie kohustused, mida tähendavad avalikud varjumiskohad. Meie kriisispetsialist on olnud väga tubli, teinud 1,5 kuuga väga palju ning võiks tulla ülevaadet andma.

Maido Ruusmann: - palume järgmisele istungile. Kuidas kõik toimib? Kogu plaan tervikuna.

Arnold Looga: - Männiku tänaval läheb kihutamine järjest hullmaks. See on asi, mis tuleb ära teha.

Maido Ruusmann: - Tõnu (Jaansalu) sai sisendi kätte.

18.27 – istungilt lahkus Ahti Saar

Virgo Kosemets: - teine teema on seotud loodusega ja tuleneb rannaala planeerimisest. Neli aastat tagasi tõstasin küsimuse Vanamõisa järve limnoloogilise uurimise kohta. See, et võtame proove ujumise jaoks, on natuke teine asi. Nüüd kavatseme atraktiivsust tõsta, kasutusintensiivsus kasvab ja järve olukord läheb järjest hullemaks. On käimas pilootprojekt maapõuest kütteenenergia saamiseks, kus ühest puurkaevust võetakse sooja vett, võetakse soe välja ja pumbatakse tagasi teise puurkaevu. Kõike ei pruugi saada tagasi pumbata, mis lastakse loodusesse. Kui suunata see Vanamõisa järve, saab suurendada veevehetust. See ei ole lõplik lahendus, aga annaks võimaluse hakata järvel ennest tervendama. Vallavalitsus võiks selle teema soojas hoida.

Maido Ruusmann: - mis puudutab Vanamõisa järve kinnikasvamist, on pikaajaline teema. Probleem on selles, et värsket vett ei tule piisavalt peale. Linnavalitsuse ja hiljem vallavalitsuse keskkonnaspetsialist kirjutas KIKi mitmeid taotlusi. Keskkonnaamet ei pidanud siis uuringu rahastamist põhjendatuks. Ütlesid, et see on loomulik protsess.

Enno Kirt on pakkunud välja erinevaid lahendusi. Kõige konkreetsem oli viia toru Vanamõisa järve. Äkki on rahastamispoliitika muutunud. Toonane vastus oli, et vesi, mis tuleb järve turbasoost, seda ei tule piisavalt palju.

Aivar Uibu: - olen suhelnud maaülikooli õppejõuga, kes on viinud siin juba paarkümmend aastat tagasi läbi teatud uuringud. Et viia läbi uuringud, tuleb teha eeluuringud. Kui eeluuringud on tehtud, on mõistlik minna raha taotlema.

Maido Ruusmann: - arutage seda komisjonis. Millised on mured? Mida saab teha? Kuidas saab teha? Mis rahasid saab taotlelda?

18.36 – istungilt lahkus Enn Mihailov

Tarmo Tamm: - olen käinud aasta algusest Veemõnulas. Viimati käisin 13. aprillil. Gümnaasiumi parklas on püsti euroalused, mis on pandud tõenäoliselt lumetõketeks ja ikka veel seisavad. See peaks olema kellegi ülesanne.

Olen korduvalt rääkinud Helme aleviku ümbruses olevatest turismiplakatitest, et teha need korda. Nüüd hakkab juba kaheksa aastat täis saama. Lisaks on pandud Helme-Tõrva teele sildid. Kevad on käes, Tõrvast välja sõites paremat kätt vedeleb maas lõhutud plakat. Keegi peaks regulaarselt neid asju nägema ja kas korrastama või ära võtma.

Viimane märkus on, et teatavad reklaamid tulevad tee äärde püsti. Olen pidanud kooskõlastama valimisreklaami Maanteeametiga, vallaga jne. Täna seisab Helme bussijaamas püsti mingi imelik asi, tõenäoliselt ajutine plakat. See ei ole eetiline. Kui räägime, et Hummulis olevale mõisahoonetele peab vald taotlema varjumispaiga sildile nõusolekut Muinsuskaitseametilt, siis ei saa aru, kuidas on Helme mõisale paigaldatud remonditöökoja silt. Kas nii peabki olema?

Helen Elias: - kõik peab käima taotluse alusel. Kutsun kõiki üles märku andma. Võtame märkused kaasa.

Maido Ruusmann: - siit palve Ingerile (Aer), teha üleskutse, kuhu inimesed peaksid märku andma. Nt kui kuskil ei põle tänavavalgustuse lamp jne. Oleks hea, et inimene märkaks ja teaks kuhu märku anda.

Tarmo Tamm: - kodulehel võiks olla vihje: „Palun anna märku!“.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

Istungi juhataja kuulutas istungi lõppenuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maido Ruusmann
volikogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Eve Eisen
protokollija